

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Certitudine Morali Quam habere debet Confessarius de dispositione Poenitentis, ut eum sepositâ justâ necessitate licitè absolvat

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1685?]

Conclusio Prima. A persuasione Confessarii de dispositione aut indispositione Pœnitentis valor aut invaliditas Sacramenti Pœnitentiæ nullatenus pendet.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10951917-8

P R Æ F A T I O.

Cum in Methodo remittendi & retinendi peccata quibusdam displiceat, quod in eâ allucibi dicatur; in Confessario, ut seposita omni necessitate Pœnitentem absolvat, requiri certitudinem moralem de sufficienti dispositione Pœnitentis, credimus non abs re fore, si istam Methodi doctrinam obiter alicubi indicatam, per has Theses latius explicemus, & ex professò nunc proponamus, ac congruis argumentis stabiliamus. Et primò quidem ostendemus illicitum esse; Confessarium, justâ necessitate sepositâ, absolvere Pœnitentes, quos ipse censet ad Absolutionem validè recipiendam probabiliter tantum esse dispositos, adeoque probabiliter indispositos.

Deindè probabimus quod Confessarius non debeat de sufficienti Pœnitentis dispositione habere certitudinem metaphysicam, aut etiam physicam, & ne quidem moralem qualis reperiri potest in historia humana; imo nec moralem tantam, uti quispiam habere quandoque potest de propria sua conscientia, sed sufficere ac requiri quandam speciem istius certitudinis moralis, quam habere quis potest de dispositione alterius hominis: requiri inquam ejusmodi certitudinem, dum abest omnis necessitas consistentem dubiè dispositum absolvendi.

Denique ostendetur, ut Confessarius Pœnitentem dubiè dispositum licitè absolvat, sufficere quod adsit justa necessitas; justa, id est, proportionata signis Pœnitentiæ, hoc scilicet pacto: ut quo necessitas est major, sufficiant Pœnitentiæ signa minora; & quò necessitas est minor, requirantur Pœnitentiæ signa majora: nullam proindè requiri certitudinem moralem dum adest justa necessitas absolvendi dubiè dispositum.

C O N C L U S I O P R I M A.

A persuasione Confessarii de dispositione aut indispositione Pœnitentis valor aut invaliditas Sacramenti Pœnitentiæ nullatenus pendet.

Sacramentorum materia & forma (quod cuilibet Theologo notum est) non pendet à notitia quam de illis habeat aut non habeat eorum Minister: idem prorsùs dicendum est de Sacramentorum valore, & à paritate rationis de eorundem invaliditate. Quare si quidpiam, sive ex natura rei, sive ex divina institutione, requiratur veluti materia Sacramenti Pœnitentiæ, si istud Pœnitentibus reverà desit, invalidè eos absolvet Confessarius, etsi vel ex ignorantia juris vel ex ignorantia facti sibi persuadeat nihil ipsis deesse. Ex. gr. ex ignorantia juris Confessarius credat, nihil deesse Pœnitentibus, qui ex solo timore servili pœnæ infernalis, vel aliquo quidem amore divino, sed non prædominante, de peccatis dolent: vel certè Confessarius nobiscum persuasus neutrum illorum sufficere, sed requiri dolorem de peccatis ex amore Dei prædominante, per errorem facti credat quod Pœnitentes habeant ejusmodi dolorem. His ita se habentibus quidquid sive circà jus sive circà factum etiam quacumque firmitate sibi persuaserit Confessarius, invalidè absolvet Pœnitentes serviliter tantùm, vel ex solo amore Dei non prædominante, de peccatis dolentes: posito nimirùm, quod Sacramentum Pœnitentiæ veluti materiam reverà requirat dolorem ex amore Dei prædominante: *Tunc enim vera est absolutio præsentis, cum æterni arbitrium sequitur Iudicis.* S. Gregorius hom. 26. in Evang. ad illa verba. *Quorum remisistis, &c.* Et ex adverso validè absolvet Pœnitentes coram Deo ritè dispositos, etsi Confessarius credat esse indispositos, ut si cum persuasione quod sint indispositi, ob aliquam spem

de

de dispositione, eos absolvat in necessitate iusta; vel si contra suam conscientiam, aut ex ignorantia officii sui absolvat sine necessitate. Dum ergo hic quærimus, an aliquam certitudinem, & qualem, Confessarius habere debeat de dispositione Pœnitentium, intelligendum est, non ut validè, sed ut licitè eos absolvat.

CONCLUSIO SECUNDA.

Vt Confessarius Pœnitentem licitè absolvat extrà necessitatem, non sufficit quodlibet dubium Confessarii de Pœnitentis dispositione.

SI quodlibet dubium, etiam infrà probabilitatem, sufficeret, ut Confessarius confitentis extrà necessitatem licitè absolveret (ut alias probationes in sequentibus Conclusionibus subjungendas omittamus) confectarium foret; Confessarium sine necessitate licitè absolvere omnes illos dubiè dispositos, quos in necessitate licitè absolvit. Ex.gr. Confessarium nullà necessitate urgente licitè absolvere dubiè dispositos quoscumque, quos licitè absolvit in bello, imminente jam prælio, aut in ægritudine summè periculosa, ex.gr. fevæ alicujus pestis, vel etiam quacumque ex causa jamjam expiratos: quod confectarium adeò manifestè absurdum est, ut à nemine deinceps admittendum credamus. Faceat ergo hoc generale axioma, non ita pridem contra Methodi doctrinam allegatum, *Pœnitens habet jus ad Absolutionem, nisi constet de ejus indispositione.* Idem est judicium de aliis ejusdem farinae. Mirùm equidem, cum nulli, ut credimus, confectarium jam ante dictum deinceps, saltem in Belgio, admittere audent, reperiri tamen & verosimiliter non paucos, qui Absolutionem eadem facilitate, quantum nimirum est ex parte dispositionis Pœnitentis, impendunt extrà necessitatem, perinde, ac in necessitate; quandoquidem confessos passim omnes illicò absolvant, nullumque sine Absolutione dimittant.

CONCLUSIO TERTIA.

Vt Confessarius sine necessitate licitè absolvat Pœnitentes; non sufficit quod ipsi sit minus probabile, aut aequè probabile esse dispositos quam indispositos.

UT alicui propositioni assentiamur; necessum est, ut consideratis omnibus quæ tam pro veritate quàm pro falsitate ejus novimus, propter illa determinemur, ut propositionem istam potiùs veram, quàm falsam esse judicemus. Hinc confectarium est; nunquam nos assentiri propositioni quæ nobis est minus probabilis, quàm ejus contradictoria; & similiter numquam assentiri propositioni quæ nobis est æquè probabilis ac ipsius contradictoria: Neutro siquidem casu possumus ab iis, quæ tam pro veritate quàm pro falsitate novimus, determinari ut potiùs veram quàm falsam judicemus: Nam in priori casu pro falsitate plura quàm pro veritate habemus, in posteriori, æque multa. Impossibile proindè est, ut Confessarius confitentes judicet esse rectè dispositos; si istud sit ipsi minus probabile, vel solummodò æquè probabile, quàm quod fiat indispositi. Jam verò, uti nos existimamus, in ipsum lumen rationis impingit; dicere quod sine ulla necessitate licitè absolvas eos, quos tu ipse nequis judicare esse dispositos: quod si hac in re necdum nobis consentias, paulisper suspende dissensum, donec legeris Conclusionem sequentem in qua, tum quæ in hac, tum quæ in præcedenti Conclusionem dicta sunt, latius probabimus, ostendendo quod sine omni necessitate illicitè Confessarius absolvat eos, quos probabiliter censet indispositos, sed probabilius æstimat esse dispositos.